

Влада на Република Северна Македонија

До: Собранието на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139 и 144 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за странци, што го утврди на седницата, одржана на 22 јули 2025 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Панче Тошковски, министер за внатрешни работи и д-р Астрит Исени, заменик на министерот за внатрешни работи, а за повереник Сашо Петрушевски, државен секретар во Министерството за внатрешни работи.

Претседател на Владата на Република Северна
Македонија

Проф. д-р Христијан Мицкоски

Подготвил: Даниела Давитковска, 22.07.2025
Проверил: Никола Пасков, 23.07.2025
Контролирал: Стојанчо Радичевски, 23.07.2025
Согласен: Снежана Маркова Пендовски, 23.07.2025

Digitally signed by Hristijan
Mickoski
Date: 2025.07.24 12:53:42
+02:00

Одобрил: Игор Јанушев,
Генерален секретар на Владата на Република Северна Македонија

Digitally signed by Igor
Janushev
Date: 2025.07.23 17:26:12
+02:00

Институција Влада на Република Северна Македонија
Датум/Време 23.07.2025 15:28

Информации за верификација на автентичноста на овој документ се достапни со користење на кодот за верификација (QR-кодот), односно на линкот подолу.
<https://materijali.e-vlada.mk/Home/GetDocumentReviewContentById?documentId=cbf9337e-59e6-4697-b88d-d9d6bd9a6c21&docSharePointURL=/materijali/2025/638833531370060845/Documents/act.docx&materialId=b2618bcc-78b2-4654-8753-36696608ffe2>

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Панче Тошковски, министер за
внатрешни работи и

д-р Астрит Исени, заменик на
министерот за внатрешни работи

ПОВЕРЕНИК: Сашо Петрушевски, државен
секретар во Министерството за
внатрешни работи

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за странци

Скопје, јули 2025 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Во легислативата на Република Северна Македонија условите за влез, излез, враќање на странците со незаконски престој, како и правата и должностите на странците во Република Северна Македонија се уредени со Законот за странци (*).

Собранието на Република Северна Македонија во јули 2021 година донесе Закон за утврдување на Јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (Делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (Делница на автопатот Прилеп– Битола) во Република Северна Македонија.

Предложените измени и дополнувања на Законот за странци се со цел поефикасна имплементација на донесениот закон и надминување на проблемите во однос на решавање на статусот на странците ангажирани за работа на Проектите за изградба на Коридор 8 и Коридор 10-д.

Имено со предложените измени се олеснува и поедноставува процесот за решавање на статусот на странците ангажирани за работа на Проектите за изградба на Коридор 8 и Коридор 10-д.

Со предложените измени се олеснуваат законските услови во однос на постапката за добивање на привремен престој заради работа генерално и посебно во однос на странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон.

Воедно, со предложената измена се врши терминологско усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.121/24), од аспект на новите називи и надлежности на одредени органи на државна управа, со што Министерството за труд и социјална политика е со нов назив и надлежност како Министерство за социјална политика, демографија и млади, а Министерството за надворешни работи како Министерство за надворешни работи и надворешна трговија, како и усогласување со Законот за престанување на важење на Законот за основање на Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка, чии надлежности се пренесуваат на Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен (член 2) од предметниот Закон.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за странци се заснова врз истите начела врз кој е заснован Законот за странци.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за странци нема финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за странци не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

V. ПРЕГЛЕД НА ЗАКОНИТЕ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ИЗМЕНАТ СО ДОНЕСУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ И ПРОПИСИТЕ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ДОНЕСАТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Донесувањето на предложениот закон ќе имплицира ревидирање на Правилникот за странци.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРАНЦИ

Член 1

Во Законот за странци (*) („Службен весник на Република Македонија” бр. 97/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 108/19, 294/21 и 284/23), во член 11 во ставот (5) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 2

Во член 18 во ставовите (1), (3) и (4) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 3

Во член 34 во ставовите (1) и (2) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 4

Во член 35 во ставот (4) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 5

Во член 36 во ставот (2) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 6

Во член 38 во ставот (1) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 7

Во член 39 во ставовите (1) и (2) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 8

Во член 40 во ставовите (1) и (2) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 9

Во член 42 во ставот (10) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 10

Во член 43 во ставот (2) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“, а зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 11

Во член 44 во ставот (5) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 12

Во член 45 во ставот (3) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 13

Во член 46 во ставот (3) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 14

Во член 47 во ставовите (2), (4) и (5) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Во ставот (6) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 15

Во членот 48 зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 16

Во член 50 во ставот (1) во точката 1) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 17

Во член 52 зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 18

Во член 53 во ставот (4) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 19

Во член 55 во ставот (2) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 20

Во член 58 во ставот (3) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 21

Во член 59 во ставот (1) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 22

Во член 60 во ставовите (1) и (2) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот (5) зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 23

Во членот 62 зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 24

Во член 63 во ставовите (1) и (4) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 25

Во член 64 во ставот (1) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 26

Во членот 65 во воведната реченица зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 27

Во член 72 став (1) во алинејата 2 зборовите „или има средства за сместување“ се бришат.

Алинејата 6 се менува и гласи:

„- е неосудуван и не се води кривична постапка против странецот во државата во која престојувал во годината пред поднесување на барањето за привремен престој, што се докажува од документите кои се издаваат во зависност од државата“.

Алинејата 7 се брише.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Условите од ставот (1) алинеите 1 и 3 на овој член, не се применуваат за странец кој е член на потесното семејство на државјанин на Република Северна Македонија, странец кој поднел барање за одобрување привремен престој заради работа по основ на вработување, како и членови на потесното семејство на покровителот.“

Ставот (2) станува став (3).

Во ставот (3) кој станува став (4) зборовите „ставот (2)“ се заменуваат со зборовите „ставот (3)“.

Член 28

Во член 75 во ставовите (10), (12) и (13) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 29

Во член 79 ставот (2) се менува и гласи:

„(2) На барање на странецот што се поднесува не порано од 90 дена пред истекот на привремениот престој или најдоцна пет дена пред истекот на привремениот престој, ако се исполнети условите од членот 72 од овој закон, привремениот престој се продолжува, при што секое продолжување не може да биде подолго од една година.“

Во ставовите (6), (7) и (8) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 30

Во член 83 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Привремен престој заради работа ќе се одобри врз основа на барање на странец, барање на правното лице со кое странецот склучил договор за вработување или од него овластен претставник, кое може да се поднесе и во Министерството за

внатрешни работи. Со барањето истовремено се доставува и гаранција за странецот со кој е склучен договор за вработување.“

По ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

„(2) Со гаранцијата од ставот (1) на овој член, правното лице поднесува писмена изјава, со која се обврзува дека ќе ги сноси трошоците за престојот и сместувањето на странецот, како и трошоците за присилно отстранување на странецот од територијата на Република Северна Македонија, доколку тие не можат да се наплатат од странецот.

(3) Гаранцијата од ставот (2) на овој член, содржи и информации за странецот (име и презиме на странецот, датум на раѓање, државјанство на странецот, информации за патна исправа), информации за правното лице кое дава гаранција (назив на правно лице, седиште на правното лице, единствен матичен број на субјектот и единствен даночен број, потпис и печат на одговорното лице во правното лице кое го повикува странецот, причината поради која се повикува странецот во Република Северна Македонија, како и други податоци кои се од важност во постапката. Гаранцијата задолжително треба да биде заверена на нотар.“

Ставот (2) станува став (4).

Во ставот (3) кој станува став (5) зборовите „ставот (2)“ се заменуваат со зборовите „ставот (4)“.

Во ставот (4) кој станува став (6) зборовите „ставот (2)“ се заменуваат со зборовите „ставот (4)“.

Ставот (5) кој станува став (7) се менува и гласи:

„(7) Доколку документацијата доставена до Министерството за внатрешни работи е некомплетна, Министерството за внатрешни работи ќе го извести подносителот на барањето за одобрување на привремен престој дека документацијата е некомплетна, со цел комплетирање во рок од седум дена од денот на известувањето.“.

Ставот (6) кој станува став (8) се менува и гласи:

„(8) Доколку не се постапи по известувањето од ставот (7) на овој член и во рокот од седум дена не се комплетира бараната документација, Министерството за внатрешни работи донесува решение за одбивање на барањето за одобрување на привремен престој.“

Член 31

По членот 83 се додава нов член 83-а, кој гласи:

„Член 83-а

(1) По исклучок од членот 83 од овој закон, привремен престој заради работа ќе се одобри и на странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон, независно од искористеноста на квотата и моменталните потреби на пазарот на труд во Република Северна Македонија, односно без издавање на мислење од страна на Агенцијата.

(2) Странецот од ставот (1) на овој член, со поднесување на барањето за одобрување на привремен престој треба да ги исполнува условите за привремен престој согласно член 72 од овој закон.

(3) За странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон, се издава потврда дека правниот субјект е со статус на стратешки партнер каде работи странецот.

(4) Потврдата дека правниот субјект е со статус на стратешки партнер каде работи странецот од ставот (1) на овој член, ја издава Министерството за економија и труд.

(5) Формата и содржината на потврдата од ставот (4) на овој член, ја пропишува министерот за економија и труд.“

Член 32

Во член 84 во ставот (2) зборовите „најдоцна во рок од 90 дена од денот на издавањето на мислењето на Агенцијата“ се заменуваат со зборовите „најдоцна во рок од 30 дена од денот на изготвување на дозволата за привремен престој за странецот“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Министерството за внатрешни работи на месечно ниво доставува известување до Агенцијата за изготвените дозволи за привремен престој.“

Ставот (3) кој станува став (4) се менува и гласи:

„(4) Агенцијата по службена должност на месечно ниво до Министерството за внатрешни работи доставува известување за лица за кои во законски предвидениот рок не е извршено пријавување на почетокот на работата, согласно ставот (2) на овој член и за лицата за кои е извршено одјавување пред истекот на рокот во кој е издадена дозволата за привремен престој заради работа.“

Ставот (4) станува став (6).

Во ставот (5) кој станува став (7) зборовите „ставот (4)“ се заменуваат со зборовите „ставот (5)“.

Член 33

Во член 85 во ставот (1) бројот „30“ се заменува со бројот „90“.

Во ставот (2) зборовите „членовите 87, 89 и 91“ се заменуваат со зборовите „87 став (1) алинеи 1, 3 и 4, 89 став (1) алинеи 1, 3, 4, и 7 и член 91 алинеите 1, 4, 5, 6 и 7“.

По ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) По исклучок од одредбите на ставовите (1) и (2) на овој член, во постапката за продолжување на привремениот престој на странец кој работи за правен субјект со статус на стратешки партнер по основ на вработување, барањето за продолжување на привремен престој се поднесува во Министерството за внатрешни работи со приложување на потврдата за правниот субјект со статус на стратешки партнер, доказ за подмирени обврски за социјално осигурување, односно двојазичен образец за соодветно социјално осигурување согласно со ратификуваните билатерални договори за социјално осигурување и доказ за работа во правниот субјект со статус на стратешки партнер, за периодот на претходно регулиран престој заради работа, но не подолго од една година, со можност за продолжување на привремениот престој за период на имплементација/важење на проектот .

(4) Во однос на упатените работници кои работат за правен субјект со статус на стратешки партнер, при поднесување на барањето за продолжување на привремен престој во Министерството за внатрешни работи се приложуваат потврдата за правниот субјект со статус на стратешки партнер, доказ за подмирени обврски за социјално осигурување, двојазичен образец за соодветно социјално осигурување за упатени работници согласно со ратификуваните билатерални договори за социјално осигурување и акт за упатување на работникот.“

Член 34

Во член 86 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) По исклучок од одредбите на ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член, привремен престој заради вработување се одобрува и на странец вработен во правниот субјект со статус на стратешки партнер, со приложување само на договор за работа склучен со правниот субјект кој има потврда за статус на стратешки партнер и образложение за потребата и соодветност на работникот-странец за конкретното работно место за кое се ангажира.“

Член 35

Во член 87 во ставот (1) алинејата 4 се брише.

Член 36

Во член 90 во ставот (2) на крајот на реченицата точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите „во период не подолг од 180 дена.“.

По ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) По исклучок од одредбите на овој член, странец ангажиран во правен субјект со статус на стратешки партнер може да биде упатен на работа во Република Северна Македонија во периодот на имплементирање на проектот, но не подолго од една година, со можност за продолжување на привремениот престој.“

Член 37

Во член 91 во алинејата 7 на крајот на реченицата точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите „за периодот за кој е упатен.“.

Член 38

Во член 98 во ставот (1) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за економија и труд“.

Член 39

Во член 121 во ставот (4) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Во ставовите (9), (10) и (11) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 40

Во член 127 во ставовите (3), (6) и (7) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 41

Во член 135 во ставовите (4), (5) и (6) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен “ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 42

Во член 137 во ставовите (3), (5) и (6) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 43

Во член 152 во ставовите (7) и (9) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Член 44

Во член 169 во ставовите (4), (5) и (6) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 45

Во член 177 во ставовите (2), (4) и (5) зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 46

Во член 179 во ставот (4) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 47

Во член 194 во ставот (2) во воведната реченица и во ставот (3) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 48

Во членот 195 зборовите „Министерство за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерство за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 49

Во член 197 во воведната реченица бројот (1) се брише, а зборовите „министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 50

Во член 198 зборовите „Министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерот за економија и труд“.

Член 51

Во член 199 во ставот (1) во воведната реченица и во ставот (2) во воведната реченица зборовите „Министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот (3) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот (4) зборовите „Министерот за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставовите (5) и (6) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 52

Во член 202 став (1) во точката 2) зборовите „Министерството за надворешни работи“ се заменуваат со зборовите „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 3) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за економија и труд“.

Член 53

Во член 213 во ставот (1) по точката 1) се додава нова точка 2), која гласи:

„2) не приложи гаранција (член 83 став (1));“
Точките 2), 3), 4), 5) и 6) стануваат точки 3), 4), 5), 6) и 7).

Член 54

Подзаконскиот пропис од членот 31 став (5) од овој закон ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 55

За постапките започнати до денот на влегувањето во сила на предметниот закон, а кои се однесуваат за издавање на одобрение за привремен престој, ќе се применуваат одредбите од Законот за странци (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 97/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 108/19, 294/21 и 284/23).

Член 56

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРАНЦИ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Во постапката за издавање на дозвола за привремен престој заради работа, улогата на Министерството за внатрешни работи се разгледува преку два аспекта. Министерството за внатрешни работи го прима барањето за издавање на дозвола за привремен престој заради работа и потребните документи, но ги доставува до Министерството за труд и социјална политика (Агенција за вработување на Република Северна Македонија), кое се произнесува односно дава мислење, врз основа на кое Министерството за внатрешни работи носи решение за привремен престој заради работа.

Во членот 27 со кој се менува членот 72 од Законот за странци се утврдени условите за одобрување на привремен престој на странец. Со предложените измени, нема да се бара како услов да има средства за издржување, односно здравствено осигурување за странец кој е член на потесното семејство на државјанин на Република Северна Македонија, странец кој поднел барање за одобрување привремен престој заради работа по основ на вработување, како и членови на потесното семејство на покровителот, што е во релација со генералната политика на олеснување на условите за одобрување на привремен престој по основ на работа.

Со членот 29 од предложениот закон со кој се менува членот 79 од Законот за странци, се надминуваат констатираните недоследности во пракса, со што се овозможува на барање на странецот што се поднесува не порано од 90 дена пред истекот на привремениот престој или најдоцна пет дена пред истекот на привремениот престој, ако се исполнети условите од членот 72 од Законот за странци, привремениот престој да се продолжи, при што секое продолжување не може да биде подолго од една година.

Земајќи ги во предвид компаративните искуства, изменет е членот 83 од Законот за странци, со што како услов за одобрување на привремен престој заради работа, покрај барањето на правното лице со кое странецот склучил договор за вработување или од него овластен претставник се доставува и гаранција. Барањето со гаранцијата се поднесуваат во Министерството за внатрешни работи. Во предметниот член е разработено што преставува гаранцијата и кои елементи ги содржи. Воедно, со измената на членот 83, ќе се надмине проблемот во однос на некомплетната документација доставена од подносителот на барањето, при што Министерството за внатрешни работи веднаш доколку е некомплетна документацијата за одобрување на привремен престој заради работа, ќе го извести странецот во определен рок да ја комплетира и доколку не постапи по тоа известување, Министерството за внатрешни работи донесува решение за одбивање на привремен престој заради работа.(член 30)

Со членот 31 од предложениот закон, се додава нов член 83-а со кој се овозможува привремен престој заради работа да се одобри и на странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон, независно од искористеноста на квотата и моменталните потреби на пазарот на труд во Република Северна Македонија, односно без издавање на мислење од страна на Агенцијата, што всушност е суштинската промена во постапката за одобрување на привремен престој по основ на работа. Тоа значи дека до Министерството за внатрешни работи се поднесува целокупната документација и Министерството за внатрешни работи одобрува привремен престој заради работа без мислење од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија. Во контекст на наведеното, од суштинско значење е се обезбеди потврда

од Министерството за економија и труд дека странецот работи во правен субјект со статус на стратешки партнер.

Во членот 32 со кој се менува членот 84 од Законот за странци се надминуваат практични проблеми во однос на комуникацијата меѓу Министерството за внатрешни работи и Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија.

Во членот 33 со кој се менува членот 85 генерално се олеснети условите, односно доказите кои треба да бидат приложени при продолжување на привремен престој заради работа.

Во членот 34 со кој се менува членот 86 се дефинирани доказите кои ги бара Министерството за внатрешни работи кога се продолжува привремен престој заради работа на странец кој работи во правно лице со статус на стратешки партнер.

Во членот 35 со кој се менува членот 87 од Законот за странци, се брише доказот за посредување, кој беше дел од условите за привремен престој по основ на вработување.

Во членот 36 од предложениот закон, со кој се менува членот 90 од Законот за странци, во кој е разработен привремениот престој за упатени работници односно се утврдува рок во кој странско правно лице може привремено да ги упати своите работници во Република Северна Македонија заради давање на услуги, кој е не подолго од 180 дена.

Исклучок е предвиден за странец ангажиран во правен субјект со статус на стратешки партнер кој може да биде упатен на работа во Република Северна Македонија во периодот на имплементирање на проектот, но не подолго од една година, со можност за продолжување на привремениот престој.

Во членот 91 се допрецизира доказот од условите за привремен престој заради упатени работници (член 37) од предложениот закон.

Со членот 53 со кој се дополнува во членот 213 став (1) утврден е прекршок за правното лице доколку не приложи гаранција за странецот.

II. МЕЃУСЕБНАТА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и имаат за цел олеснување на законските услови во однос на постапката за добивање на привремен престој заради работа генерално и посебно, во однос на странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со усвојување на предложените нормативни решенија се олеснува и поедноставува процесот за решавање на статусот на странците ангажирани за работа на Проектите за изградба на Коридор 8 и Коридор 10-д.

Целта на предложените измени е олеснување на законските услови во однос на постапката за добивање на привремен престој заради работа генерално и посебно, во однос на странец кој работи на стратешки проекти утврдени со посебен закон.

ИЗВОД НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА СТРАНЦИ (*)
КОИ СЕ МЕНУВААТ ИЛИ ДОПОЛНУВААТ

3. Услови за влез

Член 11

(1) Странец кој има намера да престојува во Република Северна Македонија во траење не подолго од 90 дена во кој било период од 180 дена, а кој период му претходи на секој ден на престојот, ќе влезе во Република Северна Македонија, доколку:

(а) поседува валидна патна исправа или друг документ пропишан за преминување на државна граница. Патната исправа треба да ги задоволува следниве критериуми:

- да е важечка најмалку три месеци по планираниот датум на заминување на странецот од територијата на Република Северна Македонија, при што во оправдани случаи, утврдени со закон, може да не се исполни оваа обврска и
- да е издадена во претходните 10 години.

(б) поседува валидна виза, доколку е потребна согласно со актот за определување на држави чии државјани мора да поседуваат виза кога ја преминуваат границата на Република Северна Македонија и на оние држави чии државјани се изземени од таа обврска (Визен режим на Република Северна Македонија), освен доколку поседува важечка дозвола за престој;

(в) ги оправда целта и условите на планираниот престој и има средства за издржување, како за време на траењето на планираниот престој, така и за враќање во неговата матична држава или транзит во друга држава која сигурно ќе го прифати или е во можност таквите средства законски да ги обезбеди;

(г) не е лице за кое во системот за контрола на патници и возила е издадено предупредување за забрана за влез и

(д) не претставува закана за јавниот поредок, националната безбедност, јавното здравје или за меѓународните односи на Република Северна Македонија.

(2) За датум на влез во смисла на овој член се смета првиот ден на престој на територијата на Република Северна Македонија, а за датум на излез се смета последниот ден на престојот на територијата на Република Северна Македонија.

(3) Периодот на престој дозволен во согласност со дозволата за престој или со визата Д не се зема предвид при сметањето на времетраењето на краткорочниот престој на територијата на Република Северна Македонија.

(4) По исклучок од ставот (1) на овој член, ќе му се одобри влез на странец:

(а) на кој му се издава виза на граничен премин согласно со членот 41 од овој закон, доколку ги исполнува условите од ставот (1) точки (а), (в), (г) и (д) на овој член;

(б) кој не исполнува еден или повеќе услови за влез од ставот (1) на овој член, од хуманитарни причини, поради национален интерес на Република Северна Македонија или поради исполнување на обврски од меѓународни договори;

(в) доколку поседува важечка дипломатска, службена, конзуларна или специјална лична карта, издадена согласно со членот 179 од овој закон, во временскиот период за

кој е издадена истата и ги исполнуваат условите за влез од ставот (1) точки (а), (г) и (д) на овој член;

(г) државјанин на трета земја, кој има одобрен постојан престој во земја членка на Европската Унија или потписничка на Шенгенскиот договор, поседува повеќекратна Шенген „Ц“ виза важечка за сите земји членки на Европската Унија или потписнички на Шенгенскиот договор или поседува важечка виза на трета земја за која со одлука на Владата на Република Северна Македонија е овозможен безвизен влез во Република Северна Македонија, односно со одлука на Владата на Република Северна Македонија е укинат визниот режим за краткорочен престој ако ги исполнува условите за влез од ставот (1) точки (а), (в), (г) и (д) на овој член и

(д) државјанин на земја членка на Европска Унија или потписник на Шенгенскиот договор, носител на валидна лична карта или е државјанин на земја со која Република Северна Македонија има ратификуван меѓудржавен договор со кој е предвиден безвизен влез во Република Северна Македонија, ако ги исполнува условите за влез од ставот (1) точки (в), (г) и (д) на овој член.

(5) Владата на Република Северна Македонија на предлог на Министерството за надворешни работи може да одлучи во Република Северна Македонија да влезе и краткорочно да престојува странец кој поседува привремен престој во земја членка на Европската Унија или потписничка на Шенгенскиот договор, доколку ги исполнува условите за влез од ставот (1) точки (а), (в), (г) и (д)) на овој член, согласно со одредбите од овој закон.

Жалба Член 18

(1) Против решението за одбивање на влез од членот 17 став (3) од овој закон, странецот има право на жалба која се поднесува во писмена форма на македонски јазик и неговото кирилско писмо, во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен со плаќање административна такса утврдена со закон.

(2) Жалбата од ставот (1) на овој член, не го одлага извршувањето на решението.

(3) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(4) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(5) Во случај кога жалбената постапка резултира со поништување на првично донесеното решение, во патната исправа на странецот или во визната налепница преку печатот со кој е одбиен влез, се втиснува печат со ознака поништено и се постапува согласно со конечното решение.

Надлежни органи и разгледување и одлучување по барањето за
издавање виза

Член 34

(1) По поднесено барање за издавање виза одлучува Министерството за надворешни работи, а визата ја издава дипломатско-конзуларно претставништво на Република Северна Македонија.

(2) Во случаи кога постои сомневање дека странецот претставува опасност за јавниот ред и поредок и националната безбедност на Република Северна Македонија, Министерството за надворешни работи е должно да обезбеди претходна согласност од Министерството за внатрешни работи и Агенцијата за национална безбедност.

(3) По поднесено барање за издавање на виза на граничен премин одлучува Министерството за внатрешни работи.

(4) Дипломатско-конзуларното претставништво ја проверува прифатливоста на барањето за издавање виза во смисла на членот 28 став 1 и членот 30 од овој закон.

(5) Доколку барањето е прифатливо, надлежниот конзуларен службеник во дипломатско-конзуларното претставништво ги внесува податоците во Н-ВИС на начин пропишан во посебен подзаконски пропис.

(6) Доколку не се исполнети условите предвидени во членот 28 став 1 и членот 30 од овој закон, овластениот службеник го враќа образецот на барањето и сите документи поднесени од страна на барателот.

(7) Доколку барањето за виза не е повлечено се издава виза согласно со членот 30 од овој закон или барањето за виза се одбива согласно со членот 37 од овој закон.

(8) Претходно одбивање на барање за виза не води кон автоматско одбивање на ново барање. Новото барање се проценува врз основа на сите достапни информации.

Рокови за одлучување

Член 35

(1) Рокот за одлучување за издавање на аеродромска транзитна виза (виза А) и виза за краткорочен престој и транзит (виза Ц) изнесува 15 календарски дена, сметано од денот на поднесување на комплетно барање за виза.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, рокот може да биде продолжен најмногу до 30 календарски дена, особено кога е потребно дополнително разгледување на барањето.

(3) Рокот од ставот (1) на овој член, може да биде продолжен најмногу до 60 дена, кога во посебни случаи е потребно доставување на дополнителни документи.

(4) Во случај на одлучување по поднесено барање за издавање виза за регулирање привремен престој (виза Д), Министерството за надворешни работи одлучува во рок од три работни дена, сметано од денот на доставување на решението за одобрен привремен престој од страна на Министерството за внатрешни работи.

Рок на важност на визата

Член 36

(1) Аеродромската транзитна виза (виза А) се издава со рок на важност до шест месеци, а визата за краткорочен престој и транзит (виза Ц), се издава со рок на важност до една година.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, визата за краткорочен престој или транзит (виза Ц) се издава со рок на важење подолг од една година, а најмногу до две години, ако тоа е од научен, економски, културен, спортски или друг национален интерес на Република Северна Македонија, за што одлучува Министерството за надворешни работи.

(3) Доколку не е во спротивност со членот 30 став (1) алинеја 2 од овој закон, важноста на визата за краткорочен престој за еден влез, како и на визата за аеродромски транзит вклучува дополнителен период од 15 дена.

(4) Визата за регулирање на привремен престој (виза Д) се издава со рок на важење до 90 дена.

Надлежност за донесување решение за одбивање на барањето за издавање виза

Член 38

(1) За одбивање на барањето за издавање виза и на барањето за поништување и отповикување на визата, Министерството за надворешни работи донесува решение на пропишан образец, кое дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија го врачува на странецот.

(2) За одбивањето на барањето за виза поднесено на граничен премин на Република Северна Македонија решение на пропишан образец донесува и врачува Министерството за внатрешни работи.

(3) Податокот за донесеното решение од ставовите (1) и (2) на овој член и за неговото врачување се внесува во Н-ВИС на начин утврден со подзаконски пропис.

(4) Во случај кога се одбива барањето за виза од причини наведени во членот 37 алинеја 9 од овој закон, надлежниот орган не е должен да ги образложи причините од кои се раководел при донесувањето на таквото решение.

Жалба по решението за одбивање на барањето за издавање на виза

Член 39

(1) Против решението за одбивање на барањето за виза, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(2) Жалбата против решението од ставот (1) се поднесува во писмена форма на македонски јазик и неговото кирилско писмо, до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, со плаќање административна такса утврдена со закон.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Член 40

(1) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен се донесува во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(2) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, може да се поведе управен спор пред надлежен суд согласно со Законот за управните спорови.

(3) Во случај кога жалбената постапка резултира со поништување на првично донесеното решение, во патната исправа на странецот (или во образецот за внесување виза) преку печатот со кој е означено скратување, поништување и отповикување на виза, се втиснува печат со ознака „поништено“.

Форма и содржина на визата

Член 42

(1) Визата се издава во вид на налепница, што се прилепува во патната исправа.

(2) Визата ги содржи следниве податоци:

- име и презиме на странецот,
- вид на визата,
- рок на важење на визата,
- траење на престојот во Република Северна Македонија,
- број на влегувања,
- број на пасош на странецот,
- место и датум на издавањето на визата,
- забелешки од надлежниот орган што ја издава визата,
- печат на надлежниот орган кој ја издава и потпис на овластеното лице,
- машински читлива зона и
- место за фотографија.

(3) Визата содржи вградени заштитни обележја.

(4) Податоците во визата се внесуваат и печатат електронски, при што на еднаш отпечатена налепница, податоците не можат механички или рачно да се менуваат или бришат.

(5) Налепницата за виза може да биде рачно пополнета само во случај на виша сила, при што во тој случај еднаш внесените податоци не можат рачно да се менуваат или бришат.

(6) За рачно пополнување на налепницата за виза од ставот (5) на овој член, потребно е да се добие согласност од надлежниот орган за издавање виза.

(7) За лицата кои се вклучени во патната исправа на странецот и за кои се поднесени посебни барања за издавање на виза, на патната исправа се прилепуваат посебни налепници за виза за секое лице.

(8) По исклучок од ставот (1) на овој член, налепницата за виза се прилепува на образец на кој се прилепува виза во случај кога патната исправа не е признаена од страна на Република Северна Македонија, пропишана со подзаконски пропис согласно со членот 199 став (1) алинеја 2 од овој закон.

(9) Образецот за внесување виза го издава/обезбедува дипломатско- конзуларно претставништво на Република Северна Македонија, односно Министерството за внатрешни работи, доколку визата се издава на граничен премин.

(10) Податокот за прилепување на налепницата за виза на образец на кој се прилепува виза во случај кога патната исправа не е признаена од страна на Република Северна Македонија, се внесува во Н-ВИС, на начин утврден со пропис донесен од министерот за надворешни работи.

Поништување и уништување на пополнета налепница за виза

Член 43

(1) Во случај кога ќе се открие печатена или техничка грешка во налепница за виза, истата се поништува, согласно со пропишан начин.

(2) Уништувањето на поништена визна налепница, како и на отпечатена налепница на поништената или отповиканата виза, кои не се залепени на патната исправа на странецот или на образецот за внесување виза од членот 42 став (8) од овој закон, се врши од страна на комисија формирана од страна на министерот за надворешни работи, составена од тројца членови од Министерството за надворешни работи.

Продолжување виза

Член 44

(1) Визата издадена за краткорочен престој и транзит (Виза Ц) може еднакратно да се продолжи заради виша сила и хуманитарни причини кои го спречиле странецот да ја напушти Република Северна Македонија, пред истекот на валидност или времетраењето на престојот одобрен со визата.

(2) Визата од ставот (1) на овој член може еднакратно да се продолжи и доколку имателот на визата го оправда продолжувањето со обезбедување доказ за постоење сериозни лични причини, при што вкупното траење на престојот во државата не смее да биде подолго од 90 дена во текот на 180 дена кои претходат на секој ден престој во Република Северна Македонија.

(3) За продолжувањето на визата од ставовите (1) и (2) на овој член, се наплатува такса за виза, согласно со Законот за административни такси.

(4) Визата се продолжува во вид на визна налепница, од страна на Министерството за внатрешни работи.

(5) Податокот за продолжувањето на визата се внесува во Н-ВИС, на начин утврден со пропис донесен од министерот за надворешни работи.

(6) Доколку барателот го повлече барањето за продолжување виза, Министерството за внатрешни работи донесува решение за прекинување на постапката, во рок од 15 дена од ден на повлекувањето на барањето.

Скратување на важноста на издадената виза

Член 45

(1) Министерството за внатрешни работи на граничните премини ќе ја скрати важноста на издадената виза, ако утврди дека странецот нема доволно средства за издржување за определеното време на престојот во Република Северна Македонија или доколку странецот би го пречекорил дозволениот период на престој од 90 дена во период од 180 дена, сметајќи од денот на првото влегување.

(2) Важноста на визата се скратува со издавање на нова визна налепница од страна на Министерството за внатрешни работи.

(3) Податокот за скратување на важноста на издадената визата се внесува во Н-ВИС, на начин утврден со пропис донесен од министерот за надворешни работи.

Поништување и отповикување на виза Член 46

(1) Визата ќе се поништи, ако:

- дополнително се утврди дека странецот при издавањето на визата не исполнувал некој од условите за издавање на виза утврдени со овој закон,
- странецот во барањето за издавање виза дал неистинити податоци за својот идентитет, за целта и околностите на патувањето, транзитот и престојот или други неистинити податоци, се послужил со фалсификувани, туѓи или неважечки патни или други исправи или правото на престој му е одземено или е вратен или протеран од Република Северна Македонија или
- странецот во барањето за издавање виза дал неистинити податоци за својот идентитет, за целта и околностите на патувањето, транзитот и престојот или други неистинити податоци, се послужил со фалсификувани, туѓи или неважечки патни или други исправи или правото на престој му е одземено или е вратен или протеран од Република Северна Македонија.

(2) Визата ќе се отповика:

- ако се утврди дека странецот повеќе не ги исполнува условите за издавање на виза и
- на барање на имателот на визата.

(3) Визата ја поништува и отповикува Министерството за внатрешни работи, а ако странецот не остварил влез во Република Северна Македонија, визата ја поништува и отповикува дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија што ја издало визата, по претходна одлука на Министерството за надворешни работи.

(4) Поништувањето и отповикувањето на визата јасно се означуваат во патната исправа на странецот, односно во образецот за внесување на виза.

(5) Странец кој се наоѓа во Република Северна Македонија и на кого визата му е поништена или отповикана, е должен веднаш да ја напушти територијата на Република Северна Македонија.

(6) За поништувањето и отповикувањето на визата, надлежниот орган од ставот (3) на овој член, во рок од три дена донесува решение на пропишан образец, кое се врачува на странецот.

(7) Неможноста на носителот на визата да претстави на границата еден или повеќе од придружните документи наведени во членот 31 став (3) од овој закон, не значи автоматски носење одлука за поништување или отповикување на визата.

Жалба по решение за поништување и отповикување на виза
Член 47

(1) Против решението за поништување и отповикување на визата, странецот има право на жалба, освен доколку барањето за отповикување е поднесено од страна на имателот на визата.

(2) Жалбата против решението од ставот (1) се поднесува во писмена форма на македонски јазик, до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, со плаќање административна такса утврдена со закон.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

(4) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен се донесува во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(5) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(6) Податокот за поништувањето или отповикувањето на визата се внесува во Н-ВИС на начин утврден со пропис донесен од министерот за надворешни работи.

3. Национален визен информациски систем (Н-ВИС)
Воспоставување

Член 48

Во Министерството за надворешни работи се воспоставува Национален визен информациски систем (Н-ВИС).

Надлежни органи за обработка на податоци во Н-ВИС
Член 50

Обработка на податоци во Н-ВИС вршат следниве надлежни органи:

- 1) Министерството за надворешни работи;
- 2) Министерството за внатрешни работи;
- 3) Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија и
- 4) Агенција за национална безбедност.

Одржување на Н-ВИС
Член 52

Министерството за надворешни работи се грижи за одржување на Н-ВИС на начин утврден со посебен пропис, со кој е уредена работата на Н-ВИС, како и согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Обработка на податоците во Н-ВИС
Член 53

(1) Барањето за издавање виза и податоците прибрани од барателите на виза, се внесуваат и обработуваат во Н-ВИС.

(2) На лица вработени во надлежните органи утврдени во членот 50 од овој закон, може да им биде доделен пристап до Н-ВИС, ако работат на работни места за кои е утврдена потреба од обработка на податоците во Н-ВИС.

(3) На лицата од ставот (2) на овој член, им се одзема пристапот, ако:

- повеќе не работат на работни места за кои е утврдена потреба за обработка на податоците од Н-ВИС,
- неовластено ги обработуваат податоците од Н-ВИС или
- не ги применуваат техничките и организациските мерки за безбедност на Н- ВИС.

(4) Начинот на прибирање, внесување и обработка на податоците прибрани од барателите на виза, доделување на пристап на надлежните органи, нивоата на пристапот, поблиските критериуми според кои се утврдува нивото на пристапот, времетраењето на пристапот, начинот на утврдување на престанување и за одземање на пристапот до податоците во Н-ВИС се уредува со подзаконски пропис кој го донесува министерот за надворешни работи.

Член 55

(1) Податоците во Н-ВИС се обработуваат електронски исклучиво за целите утврдени со закон.

(2) Податоците во Н-ВИС се чуваат во електронски облик за период неопходен за остварување на целите за кои податоците се собрани, но најмногу до пет години од денот на нивното внесување, по што се уништуваат на начин предвиден со подзаконски пропис, кој го донесува министерот за надворешни работи.

Надворешни даватели на услуги

Член 58

(1) Надворешен давател на услуги е странско правно лице регистрирано за вршење на услуги за посредување за добивање на визи за странска држава, кое посредува во прибирањето на барањата за визи, во смисла на прием на барањето за виза и останатата потребна документација во зависност од видот на визата, нејзино проследување до надлежното дипломатско-конзуларно претставништво на Република Северна Македонија, како и издавање на визиран пасош на странски државјанин кој барањето за виза го поднел преку надворешен давател на услуги.

(2) Разгледувањето на барањето за виза, интервјуто, печатењето и прилепувањето на налепницата за виза се врши од страна на дипломатско - конзуларното претставништво на Република Северна Македонија.

(3) Надворешниот давател на услуги нема пристап до Н-ВИС на Министерството за надворешни работи.

Член 59

(1) Соработката со надворешните даватели на услуги се остварува врз основа на договор за соработка склучен помеѓу надворешниот давател на услугата со Министерството за надворешни работи или со дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија, по претходна согласност од Министерството за надворешни работи.

(2) Договорот за соработка од ставот (1) на овој член, особено ги уредува прашањата за:

- општите информации за визниот режим на Република Северна Македонија и обрасците на барањата за визи и барањата за издавање дозволи за привремен престој кои надворешниот давател на услуги ги прави достапни на подносителите на барањата,
- техничките, организациските и безбедносните мерки кои треба да бидат исполнети од давателот на услугите со цел за заштита на личните податоци од случајно или

незаконско уништување или случајно губење, промена, неовластено користење или пристап до личните податоци,

- стручноста и начинот на однесување на вработените на давателот на услугите,
- висината на надоместокот за извршената услуга од страна на давателот,
- проверката на успешноста на спроведувањето на активностите на давателот на услуга,
- начинот на постапување со општите барања упатени од страна на дипломатско-конзуларното претставништво, како и
- начинот на вршење надзор од страна на дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија.

Член 60

(1) Изборот на надворешен давател на услуги го врши Министерството за надворешни работи врз основа на јавен повик или врз основа на изразен интерес за соработка од страна на надворешен давател на услуги.

(2) Јавниот повик од ставот (1) на овој член, се објавува на интернет страницата на Министерството за надворешни работи, односно дипломатско-конзуларните претставништва на Република Северна Македонија, со рок од најмалку 15 работни дена за доставување на документацијата, сметано од денот на објавувањето на јавниот повик.

(3) За извршената услуга надворешниот давател на услуга има право на надомест кој се наплатува од барателот на услугата.

(4) Висината на надоместокот од ставот (3) на овој член, не може да биде повисока од половината на надоместокот за таксата за виза утврден со закон.

(5) Начинот за избор на надворешен давател на услуги ќе биде утврден во посебен пропис што ќе го донесе министерот за надворешни работи.

Трговски посредници

Член 62

Соработката со трговските посредници се остварува врз основа на доделена акредитација од страна на Министерството за надворешни работи за прибирање на барања за виза за туристички цели (во натамошниот текст: акредитација).

Доделување акредитација

Член 63

(1) Акредитацијата од членот 62 од овој закон ја доделува Министерството за надворешни работи, во рок од 30 дена од денот на поднесување на барање за акредитација, а врз основа на извршена проверка на:

- тековниот статус на трговскиот посредник (лиценца, трговски регистар, договори со банки),
- постојни договори со трговски партнери основани во Република Северна Македонија кои нудат услуги на сместување и организираат туристички аранжмани и
- постојни договори со транспортни компании кои вклучуваат организиран превоз до Република Северна Македонија и враќање на странците во земјата од која се довозени.

(2) За добивање на акредитација, барањето од ставот (1) на овој член трговскиот посредник го поднесува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република

Северна Македонија во период од 15 јануари до 15 март во тековната година за која се бара акредитацијата.

(3) Кон барањето од ставот (1) на овој член, трговскиот посредник приложува и:

- дозвола за работа во областа на туризмот или копија заверена на нотар, на македонски јазик и неговото кирилско писмо и англиски јазик, согласно со закон,
- договор со трговскиот партнер од ставот (1) алинеја 2 на овој член и решение за упис во Централен регистар,
- договор со транспортната компанија од ставот (1) алинеја 3 на овој член,
- договор со осигурителна компанија за групно или поединечно осигурување на туристи,
- проценка на број на туристи кои ќе ги користат туристичките аранжмани за патување во Република Северна Македонија и
- полномошно за претставникот на трговскиот посредник овластен за доставување на поднесените барања за визи и потребната документација до дипломатско-конзуларното претставништво, како и за подигање на издадените визи, односно решенијата за одбивање на барањата за издавање визи.

(4) Акредитацијата од ставот (1) на овој член, се издава на македонски јазик и неговото кирилско писмо и англиски јазик и содржи податоци за: трговскиот посредник на кого му се доделува акредитацијата, дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија во кое трговскиот посредник ќе ги доставува поднесените барања за визи, претставникот на трговскиот посредник овластен за поднесување на барања за визи, времетраењето на акредитацијата, потпис и печат на Министерството за надворешни работи.

Права и обврски

Член 64

(1) Дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија ги објавува податоците за трговскиот посредник на веб страната на Министерството за надворешни работи преку кој странските државјани можат да поднесат барање за виза.

(2) Контролата врз работењето на трговскиот посредник ја врши надлежното дипломатско-конзуларно претставништво на Република Северна Македонија.

(3) Трговскиот посредник на кого му е доделена акредитација е должен да го извести дипломатското претставништво со кое соработува за:

- раскинување на договорот со трговскиот партнер од членот 63 став (1) алинеја 2 од овој закон,
- склучување на договор за соработка со нов трговски партнер и
- промена на претставникот на трговскиот посредник од членот 63 став (3) алинеја 6 од овој закон.

Отповикување на акредитација

Член 65

Министерството за надворешни работи ја отповикува акредитацијата од членот 62 од овој закон, ако:

- трговскиот посредник не го извести дипломатско-конзуларното претставништво за настанати промени во тековниот статус и договорите од членот 63 став (1) алинеи 1, 2 и 3 од овој закон. Во тој случај договорите од членот 63 став (1) алинеи 2 и 3 од овој закон се ништовни,

- трговскиот посредник не врши редовно доставување на поднесените барања за визи и потребната документација до дипломатско-конзуларното претставништво,
- трговскиот посредник доставува фалсификувана, лажна или преправена документација и
- постапува спротивно на целта на доделената акредитација.

Услови за одобрување привремен престој

Член 72

(1) На странец му се одобрува привремен престој во Република Северна Македонија, ако:

- има средства за издржување, односно издржувањето му е обезбедено на друг законски начин,
- има обезбедено сместување или има средства за сместување,
- има здравствено осигурување,
- ги исполнува условите предвидени за одделни видови на привремен престој утврдени во членот 71 од овој закон,
- не претставува закана за јавниот поредок, националната безбедност, јавното здравје или за меѓународните односи на Република Северна Македонија,
- е неосудуван во државата чиј државјанин е и во државата во која престојува на безусловна казна затвор во времетраење подолго од 6 (шест) месеци за кривично дело кое се гони по службена должност и
- не се води кривична постапка против странецот во државата чиј државјанин е или во државата во која престојува и од која го поднесува барањето за одобрување на привремен престој за кривично дело за кои е предвидена казна затвор во времетраење подолго од 6 (шест) месеци кое се гони по службена должност.

(2) Странец, кој е на возраст до 18 години живот, а кој има намера во Република Северна Македонија да престојува без придружба на родител, односно старател покрај условите од ставот (1) алинеи 1, 2, 3 и 4 на овој член, задолжително треба да приложи и заверено одобрение од родителите, односно од старателот за престој во Република Северна Македонија.

(3) Одобрението од ставот (2) на овој член мора да е заверено од надлежен орган на државата од која доаѓа странецот или од дипломатско-конзуларно претставништво на Република Северна Македонија.

Надлежност за донесување решение по поднесено барање за одобрување привремен престој

Член 75

(1) За барањето на странецот за одобрување привремен престој во Република Северна Македонија одлучува Министерството за внатрешни работи со решение.

(2) Решението со кое се одлучува по поднесено барање за одобрување на привремен престој, Министерството за внатрешни работи го издава во рок од 30 работни дена од денот на приемот на барањето - доколку барањето е поднесено во Министерството за внатрешни работи, односно 60 работни дена – доколку барањето е поднесено во дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија или преку дипломатско или конзуларно претставништво на држава со која Република Северна Македонија има потпишано договор за конзуларно застапување во трети земји, преку надворешните даватели на услуги или трговски посредници до надворешните даватели на услуги.

(3) Странецот кој поднел барање во Министерството за внатрешни работи, за одобрување привремен престој поради хуманитарни причини согласно со членот 120

од овој закон, може да остане во Република Северна Македонија до донесување на конечна одлука по неговото барање, за што Министерството за внатрешни работи му издава посебна потврда.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член, роковите можат да бидат продолжени најмногу за 30 работни дена, особено кога е потребно дополнително разгледување на барањето.

(5) При разгледување на барањето за одобрување на привремен престој ќе се има во предвид најдобриот интерес на малолетните деца.

(6) Во случај кога со решението од ставот 1 на овој член се одбива барањето за одобрување на привремен престој во Република Северна Македонија во решението се наведуваат причините за одбивање на барањето.

(7) Решението од ставот (1) на овој член, се внесува (скенира) во Н-ВИС системот и дипломатско-конзуларното претставништво предава испечатена копија на скенираното решение каде што странецот го поднел.

(8) Странецот со потпис и датум го потврдува приемот на решението на испечатената копија на скенираното решение.

(9) Во случаите предвидени со членот 77 став (3) од овој закон решението може да го подигне и овластениот претставник на странецот или на правното лице.

(10) Против решението од ставот (1) на овој член, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(11) Жалбата од ставот (10) на овој член, не го одлага извршувањето на решението, освен кога решението е донесено по поднесено барање за одобрување привремен престој поради хуманитарни причини.

(12) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(13) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

Продолжување на привремен престој

Член 79

(1) Привремен престој се продолжува за време што е потребно за исполнување на целта на престојот, но не подолго од една година.

(2) На барање на странецот што се поднесува не порано од 30 дена пред истекот на привремениот престој или најдоцна 15 дена по истекот на привремениот престој, ако се исполнети условите од членот 72 од овој закон, привремениот престој се продолжува при што секое продолжување не може да биде подолго од една година.

(3) Странецот, кој во рокот утврден во ставот (2) на овој член, поднел барање за продолжување на привремениот престој може да остане во Република Северна

Македонија до донесувањето на конечна одлука по неговото барање, за што Министерството за внатрешни работи му издава посебна потврда.

(4) Привремен престој нема да се продолжи ако се утврди дека странецот неоправдано не престојувал во Република Северна Македонија подолго од една четвртина од рокот за кој му е дозволен привремен престој.

(5) Министерството за внатрешни работи, по поднесеното барање согласно со ставот (2) на овој член ќе донесе решение во рок од 30 работни дена од денот на приемот на барањето.

(6) Против решението на Министерството за внатрешни работи со кое се одлучува за продолжување на привремениот престој, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(7) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(8) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(9) Времетраењето на продолжениот привремен престој од ставот (2) на овој член, не може да се скрати поради настапување на болест на странец кој ги исполнува условите од членот 72 од овој закон.

Член 83

(1) Привремен престој заради работа ќе се одобри врз основа на барање на странецот, правното лице со кое странецот треба да склучи договор за вработување или од него овластен претставник, кое може да се поднесе и во Министерството за внатрешни работи.

(2) Привремен престој заради работа ќе се одобри ако Агенцијата издаде позитивно мислење дека странецот ги исполнува условите согласно со закон, доколку со ратификуван меѓународен договор поинаку не е определено.

(3) Мислењето од ставот (2) на овој член, Министерството за внатрешни работи го обезбедува по службена должност согласно со закон.

(4) Агенцијата е должна да го достави мислењето од ставот (2) на овој член до Министерството за внатрешни работи во рок од 15 работни дена од ден на приемот на документацијата.

(5) Доколку документацијата доставена преку Министерството за внатрешни работи до Агенцијата е некомплетна, Агенцијата ќе издаде мислење дека не се исполнети условите за издавање на мислење, со образложение кој од доказите утврдени со овој закон недостасува.

(6) Доколку Агенцијата не постапи во рокот од ставот (4) на овој член, ќе се смета дека мислењето е негативно.

Член 84

(1) Агенцијата води евиденција за издадени мислења врз основа на податоците добиени во постапката за издавање на мислењето.

(2) По однос на издадено мислење од Агенцијата, одговорните лица во правниот субјект каде странецот е работно ангажиран задолжително вршат пријавување на почетокот на работата, најдоцна во рок од 90 дена од денот на издавањето на мислењето од Агенцијата.

(3) Агенцијата по службена должност на квартален период до Министерството за внатрешни работи доставува известување за лица за кои е издадено позитивно мислење, а во законски предвидениот рок со истите не е извршено пријавување на почетокот на работата.

(4) Ако работниот или договорниот однос заради некоја причина не успее да се заснова или се прекине работниот или договорниот однос со странецот пред истекот на важноста на дозвола за престој по однос на работа, подносителот е должен да го известува органот кој ја издал дозволата.

(5) Обврска од ставот (4) на овој член, важи и за самовработени лица, ако тие престанат да ја вршат дејноста пред истекот на дозволата.

Член 85

(1) Во постапката за продолжување на привремен престој заради работа со цел добивање на позитивно мислење од Агенцијата, барањето треба да се поднесе во период на важност на претходно издаденото мислење, но не порано од 30 дена пред истекот на истото.

(2) Агенцијата покрај проверката на доказите согласно со членовите 87, 89 и 91 од овој закон, во постапката за продолжување на привремен престој заради работа, врши проверка дали во времето на претходно регулираниот привремен престој заради работа е:

- извршена пријава на работа на странец во Агенцијата и
- подмирена обврската за социјално осигурување во Република Северна Македонија или е доставен дополнителен доказ за социјално и здравствено осигурување во случаите на упатените работници.

2.3.1 Привремен престој заради вработување

Член 86

(1) Привремен престој заради вработување на странец се одобрува врз основа на издадено позитивно мислење од страна на Агенцијата дека странецот ги исполнува следниве услови:

- работодавачот ги исполнува законски пропишаните услови,
- квотата која важи за овој облик на вработување не е пополнета и
- вработувањето на странецот нема негативни влијанија на пазарот на трудот, особено врз домашната состојба на невработеност, структурата на вработеност или регионалните потреби за создавање на нови работни места во индустриите.

(2) Согласно со одредбите од ставот (1) на овој член, позитивно мислење ќе се издава под услов ако домашните лица кои бараат работа не ја бараат соодветната работа.

(3) Во случаите поврзани со управители, основачи, спортисти, работници од областа на културата, научници, уредници, персонал во дипломатски претставништва кои немаат привилегиран статус и странци, кои повеќе од една години работат кај ист работодавач и на исто работно место, вработувањето на странци нема да се поврзува

со пазарот на трудот, заради природата на работата за која станува збор и позитивно мислење за горенаведените случаи ќе се издава без оглед на моменталните услови на пазарот на труд во Република Северна Македонија во поглед на дефицитарноста на работната сила.

(4) Мислењата по однос на привремен престој заради вработување на странец ќе се издаваат како дел од квотата утврдена за вработување на странци во Република Северна Македонија.

Услови за привремен престој заради вработување

Член 87

(1) Во постапката за добивање на мислење од страна на Агенцијата во смисла на членот 80 став (1) алинеја 1 од овој закон, потребно е да бидат приложени и следниве докази:

- доказ за регистрација, односно упис во Централниот регистар на Република Северна Македонија на правниот субјект каде лицето ќе биде работно ангажирано,
- документ со кој се докажува идентитетот на странецот,
- образложение за потребите за вработување на странецот,
- доказ за поднесено барање за посредување при вработување на работници до Агенцијата не постаро од 30 дена,
- потпишан договор за вработување помеѓу работодавецот и странецот, согласно со прописите за работни односи и
- доказ за соодветно образование или специфична стручна оспособеност на странецот издаден од овластен орган или институција.

(2) Во случај на самовработување на странец, доказите од ставот (1) алинеи 5 и 6 од на овој член не се приложуваат во постапката за добивање на мислење од страна на Агенцијата.

Привремен престој за упатени работници

Член 90

(1) Позитивно мислење од Агенцијата по однос на барање за одобрување за привремен престој заради упатување на работник во смисла на членот 80 став (1) алинеја 3 од овој закон, ќе се издаде како дел од квотата која е определена за упатени работници.

(2) Странско правно лице може привремено да ги упати своите работници во Република Северна Македонија, заради давање на услуга врз основа на склучен договор со клиент од Република Северна Македонија.

(3) Странско правно лице може привремено да ги упати своите работници од локацијата на нивното постојано вработување во странство, во филијала или друга организациска деловна единица преку кои ќе биде присутен на пазарот во Република Северна Македонија, заради спроведување на некои специфични задачи или заради обезбедување на договорните услуги на територијата на Република Северна Македонија.

(4) Странско правно лице може да упатува работници вработени кај него, ако работниците биле претходно вработени кај тоа правно лице најмалку една година.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, доколку станува збор за практиканти, истите треба претходно да биле вработени кај тоа правно лице најмалку шест месеци.

(6) Странските работници може да се упатат во Република Северна Македонија за не подолго од две години, освен ако не е поинаку утврдено со овој или друг закон или меѓународен договор ратификуван согласно со Уставот на Република Северна Македонија.

(7) Странските работници во смисла на ставот (1) на овој член, може повторно да поднесат барање за привремен престој заради работа согласно со членот 80 став (1) алинеја 1 од овој закон по привремен престанок на работата наметнат од важноста на претходно одобриениот привремен престој заради работа.

(8) По исклучок од одредбите од овој член, доколку станува збор за упатени работници согласно со ратификувани билатерални договори за социјално осигурување, ќе се применуваат одредбите од билатералниот договор.

Услови за привремен престој заради упатени работници

Член 91

Во постапката за добивање на мислење од страна на Агенцијата за привремен престој заради упатување на работник потребно е да бидат приложени и следниве докази:

- доказ за регистрација, односно упис на странско правно лице, филијалата или друга организациска деловна единица во Централниот регистар на Република Северна Македонија,
- документ со кој се докажува идентитетот на упатениот работник,
- доказ дека упатениот работник најмалку една година е во работен однос и е пријавен во задолжително социјално осигурување од страна на странскиот работодавач,
- акт за упатување на работникот на времена работа во организациската единица,
- договор на странецот со клиент од Република Северна Македонија за давање на конкретни услуги
- двојазичен образец за соодветно социјално, односно здравствено осигурување за упатени работници согласно со ратификувани билатерални договори за социјално осигурување и
- доказ за соодветно социјално осигурување на странецот од матичната држава или доказ за соодветно здравствено осигурување, согласно со прописите во Република Северна Македонија.

д) Привремен престој заради волонтерство

Член 98

(1) Привремен престој заради волонтерство се одобрува ако странецот кон барањето приложи и согласност за волонтирање издадена од Министерството за труд и социјална политика.

(2) Привремениот престој од ставот (1) на овој член се одобрува за периодот за кој е издадена согласноста, но не подолго од една година и истиот може да се продолжува ако се исполнети условите од членот 79 од овој закон.

Привремен престој на жртви на трговија со луѓе Период на закрепнување и рефлексива

Член 121

(1) На странец за кого постојат основи на сомнение дека е жртва на кривично дело „Трговија со луѓе“ утврдено со Кривичниот законик (во натамошниот текст: жртва на

трговија со луѓе), му се овозможува период на закрепнување и рефлексција во траење до два месеца заради укажување заштита и помош во закрепнувањето и избегнување на влијанието на сторителите на кривичното дело „Трговија со луѓе“.

(2) За време на периодот на закрепнување и рефлексција, странецот кој е жртва на трговија со луѓе треба да донесе одлука дали ќе соработува со надлежните државни органи во откривањето на кривичните дела и гонење на нивните сторителите или ќе се врати во државата чиј државјанин е или во која има законски престој.

(3) Периодот на закрепнување и рефлексција не е условен од соработката на жртвата со трговија со луѓе со надлежните државни органи од ставот (1) на овој член.

(4) Странецот од ставот (1) на овој член за време на периодот на закрепнување и рефлексција се сместува во посебна просторија во Прифатниот центар за странци на Министерството за внатрешни работи, а по одобрување привремен престој, согласно со овој закон, во Центарот за лица жртви на трговија со луѓе на Министерството за труд и социјална политика.

(5) Привремениот престој од ставот (4) на овој член Министерството за внатрешни работи го одобрува во најкус можен рок, но не подолго од пет дена.

(6) Во случај кога жртви на трговија со луѓе се малолетници под 18 години, раководејќи се со најдобрите интереси на малолетниците, периодот од ставот (1) на овој член може да се продолжи.

(7) За време на периодот утврден во ставовите (1) и (5) на овој член странецот не може да биде протеран од Република Северна Македонија.

(8) Периодот од ставот (1) на овој член може да биде прекинат, ако:

- странецот претставува опасност за јавниот ред и националната безбедност на Република Северна Македонија или
- се утврди дека статусот жртва на кривичното дело „Трговија со луѓе“ е стекнат на незаконски начин.

(9) За прекинување на периодот на закрепнување и рефлексција, Министерството за внатрешни работи донесува решение, против кое странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(10) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(11) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор.

Права на жртвите на трговија со луѓе за време на периодот на

Надлежност за донесување решение за одземање привремен престој

Член 127

(1) За одземање привремен престој одлучува Министерството за внатрешни работи со решение.

(2) Со решението од ставот (1) на овој член се определува рок на доброволно враќање во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија согласно со членот 152 од овој закон.

(3) Против решението од ставот (1) на овој член, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(4) Жалбата на решението поднесена од странец кој престојувал на територијата на Република Северна Македонија врз основа на дозвола за привремен престој помалку од три години, не го одлага извршувањето на решението.

(5) Одредбата од ставот (4) на овој член не се однесува во случај ако странецот има дете кое е со законски престој на територијата на Република Северна Македонија и кое живее во заедничко семејно домаќинство со странецот.

(6) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(7) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(8) Одземањето привремен престој на странецот и рокот во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија, се запишуваат во патната исправа на странецот доколку ја поседува.

Надлежност за донесување решение за одобрување постојан престој

Член 135

(1) За барањето на странецот за одобрување постојан престој во Република Северна Македонија одлучува Министерството за внатрешни работи со решение, најдоцна во рок од четири месеци од денот на доставувањето на барањето со документите од членот 134 став (2) од овој закон.

(2) Во исклучителни случаи поврзани со сложеноста на разгледување на барањето, временскиот рок од ставот (1) на овој член може да се продолжи но не подолго од три месеци.

(3) Во случај кога нема да се одобри постојан престој на странецот од причини утврдени во членот 130 став (1) алинеја 6 од овој закон, надлежниот орган не е должен да ги образложи причините од кои се раководел при донесување на таквото решение.

(4) Против решението од ставот (1) на овој член, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(5) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесување на жалбата.

(6) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со закон.

Надлежност за донесување решение за одземање постојан престој

Член 137

- (1) За одземање постојан престој одлучува Министерството за внатрешни работи со решение.
- (2) Со решението од ставот (1) на овој член, се определува рок на доброволно враќање во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија согласно со членот 152 од овој закон.
- (3) Против решението од ставот (1) на овој член, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.
- (4) Жалбата од ставот (3) на овој член, го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога странецот претставува закана за јавниот ред и поредок и националната безбедност.
- (5) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесување на жалбата.
- (6) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.
- (7) Одземањето постојан престој на странецот и рокот во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија, се запишуваат во патната исправа на странецот доколку ја поседува.

Период на доброволно враќање

Член 152

- (1) Периодот на доброволно враќање е помеѓу седум и триесет дена и не ја исклучува можноста за предвремено заминување на странецот.
- (2) При определување на рокот во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија се зема предвид времето кое е потребно странецот да ги обезбеди потребните документи или финансиските средства за напуштање на Република Северна Македонија.
- (3) По исклучок од ставот (1) на овој член, при постоење на оправдани причини (времетраење на нивниот престој, малолетни лица кои посетуваат настава и други оправдани причини), по барање на странецот, Министерството за внатрешни работи може да го продолжи периодот од ставот (1) на овој член, но не подолго од 90 дена.
- (4) Во периодот на доброволно враќање, како и во случај од ставот (3) на овој член на странецот му се овозможува одржување на семејната заедница со членовите на неговото семејство кои се наоѓаат на територијата на Република Северна Македонија, итна здравствена грижа и соодветен третман на болеста доколку ја има, задоволување на посебните потреби на ранливите лица, како и пристап до основниот образовен систем на малолетните лица во зависност од времетраењето на нивниот престој.

(5) Во случај кога постои ризик од бегство или кога странецот претставува опасност за јавниот ред, националната безбедност или меѓународните односи на Република Северна Македонија, како и во случај на откажување на краткорочен престој, со решение може да се определи странецот да ја напушти Република Северна Македонија веднаш или во рок кој е пократок од оној што е предвиден во ставот 1 на овој член.

(6) Министерството за внатрешни работи може да ја промени одлуката од ставот (5) на овој член и дополнително да определи рок на доброволно заминување, имајќи ги во предвид специфичните околности како што се (времетраење на престој, деца кои посетуваат училиште, постоење на друго семејство, социјални врски и други).

(7) Доколку се работи за ранлива категорија на лице странец, а на кој му е определен рок за доброволно враќање согласно со ставовите (1) и (3) на овој член, истиот може да биде сместен на определено место од страна на Министерството за труд и социјална политика.

(8) На странецот на кој му е определен рок за доброволно враќање, со цел да избегне ризик од бегство, може да му се одредат обврски за редовно пријавување во Министерството за внатрешни работи, вложување на соодветна финансиска гаранција, приложување на документи или обврска да престојува на одредено место.

(9) Министерството за труд и социјална политика, преку годишна програма ќе ги предлага мерките за поддршка на процесот на доброволно враќање.

(10) Странецот на кој му е определен период на доброволно враќање може да поднесе барање за потпомагање во процесот на доброволно враќање.

(11) Рокот во кој странецот е должен да ја напушти територијата на Република Северна Македонија се запишува во патната исправа на странецот, доколку ја поседува.

Барање за издавање на патна исправа за странец

Член 169

(1) Патна исправа за странец се издава на барање на странец кој наполнил 18 години живот и кој има потполна деловна способност.

(2) За малолетно дете, односно лице кое нема потполна деловна способност, барањето за издавање на патна исправа го поднесува еден од родителите, во согласност со другиот родител.

(3) Кога родителското право го врши еден од родителите, барањето за издавање на патна исправа за лице помладо од 18 години живот го поднесува родителот на кого лицето му е доверено на чување и воспитување.

(4) За барањето на странецот одлучува Министерството за внатрешни работи со решение, против кое странецот има право на жалба во рок од осум дена од приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(5) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(6) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(7) Одредбите од ставовите (1), (2), (3), (4), (5) и (6) на овој член не се однесуваат за издавање на патна исправа за бегалец.

Одземање на патна исправа за странец

Член 177

(1) Патната исправа за странец се одзема кога:

- дополнително се утврди дека пред денот на издавањето на патната исправа постоеле причините од членот 176 од овој закон,
- дополнително настанат причините од членот 184 од овој закон,
- правото на престој му престане,
- странецот е протеран од Република Северна Македонија или му е одземено правото на престој,
- патната исправа е оштетена или на друг начин станала неупотреблива,
- направена е измена или дополнување на содржината на патната исправа, без знаење на надлежниот орган,
- нема фотографија или врз основа на фотографија не може да се утврди идентитетот на странецот или
- исправата ја поседува неовластено лице.

(2) Решение за одземање на патната исправа донесува Министерството за внатрешни работи, против кое странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

(4) Решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(5) Против решението на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

2. Дипломатска, службена, конзуларна или специјална лична карта

Член 179

(1) На странец кој е член на дипломатско-конзуларното претставништво на странска држава или е член на друга странска мисија која во Република Северна Македонија има дипломатски статус, како и на членовите на неговото потесно семејство (брачен другар и деца) се издава дипломатска, службена или конзуларна лична карта.

(2) На странец кој е член на претставништво на странска држава или на друга странска мисија, кои во Република Северна Македонија имаат специјален статус утврден со посебна спогодба меѓу Република Северна Македонија и странската држава, односно странската мисија, како и на членовите на неговото семејство (брачен другар и деца) им се издава специјална лична карта.

(3) Специјална лична карта од ставот (2) на овој член им се издава и на:

- странски експерт или волонтер ангажиран за реализација на проекти од јавен интерес за Република Северна Македонија, од страна на органите на државната управа на Република Северна Македонија или од страна на дипломатско-конзуларно претставништво на странска држава или претставништво на друга странска мисија, кое во Република Северна Македонија има дипломатски или специјален статус,
- родител на странец кој е член на дипломатско-конзуларно претставништво на странска држава или претставништво на друга странска мисија која во Република Северна Македонија има дипломатски или специјален статус и
- на странец кој е член на помошен персонал ангажиран од дипломатско-конзуларно претставништво на странска држава или претставништво на друга странска мисија која во Република Северна Македонија има дипломатски статус.

(4) Дипломатската, службената, конзуларната или специјалната лична карта од ставот (1) на овој член ја издава Министерството за надворешни работи.

(5) Странецот од ставовите (1), (2) и (3) на овој член е должен да ја носи дипломатската, службената, конзуларната или специјалната лична карта со себе и истата по престанокот на неговиот статус да ја врати.

Глава X ЕВИДЕНЦИИ И ОВЛАСТУВАЊЕ ЗА ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ Член 194

(1) Заради обезбедување на податоци за состојбата и движењето на странците, како и за документите кои им се издадени, Министерството за внатрешни работи води евиденција и тоа:

1. Евиденцијата за одобрен привремен престој кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- државјанство,
- определен матичен број на странецот,
- вид на образование,
- брачна состојба,
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа,
- датум и место на влез во Република Северна Македонија,
- престојувалиште, односно адреса во Република Северна Македонија,
- промена на адреса на престојувалиште,
- причина за одобрениот привремен престој,
- број, датум и рок на важност на издадената дозвола за привремен престој и
- забелешка.

2. Евиденција за одбиени барања за привремен престој кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум на раѓање, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа,

- датум на поднесување на барањето,
- законски основ, односно причина за одбивање на барањето и
- забелешка.

3. Евиденција за одобрен постојан престој кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- државјанство,
- матичен број за странец,
- вид на образование,
- брачна состојба,
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа,
- датум и место на влез во Република Северна Македонија,
- живеалиште во Република Северна Македонија,
- промена на адреса на живеалиште,
- број и датум на решение за одобрен постојан престој,
- број, датум и рок на важност на издадената дозвола за постојан престој и
- забелешка.

4. Евиденција за одбиени барања за постојан престој, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум на раѓање, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- матичен број за странец,
- број, вид, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа,
- датум на поднесување на барањето,
- законски основ, односно причина за одбивање на барањето и
- забелешка.

5. Евиденција на странци за краткорочен престој кој се води во форма на регистри, кои ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум на пријавување,
- датум на одјавување
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид, број и валидност на патна исправа,
- вид, број, важност и место на издавање на визата,
- престојувалиште, односно адреса на стан во Република Северна Македонија,
- датум и место на влез во Република Северна Македонија и
- забелешка.

и во форма на картотеки, кој ги содржат следниве рубрики:

а) Прв дел од картотеката со наслов Пријавување и одјавување на престојувалиште, адреса во Република Северна Македонија, кои ги содржат следниве рубрики:

- презиме и име,

- ден, месец и година на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- вид и број на патна исправа,
- државјанство,
- вид, број, важност и место на издавање на визата,
- место и датум на преминување на границата,
- до кога може законски да престојува,
- претходно пријавено престојувалиште во Република Северна Македонија,
- сегашно пријавено престојувалиште во Република Северна Македонија,
- датум на пријавување,
- датум на одјавување,
- забелешка и
- потпис на подносителот.

б) Втор дел од картотеката Пријавување и одјавување на престојувалиште, адреса во Република Северна Македонија кој гласи „ПОТВРДА“:

- презиме и име,
- ден, месец и година на раѓање,
- вид и број на патна исправа,
- адреса во Република Северна Македонија,
- место за печат и
- потпис на службено лице.

6. Евиденција на странци со пријавено престојувалиште/живеалиште кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум на пријавување,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на патна исправа,
- живеалиште, престојувалиште, односно адреса на стан во Република Северна Македонија,
- датум и место на влез во Република Северна Македонија,
- датум на одјавување и
- забелешка.

7. Евиденција за поднесени барања и издадени визи на граничен премин, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид, број и рок на важење на патна исправа,
- вид на издадената виза,
- причина за издавање,
- рок на важење на визата и
- забелешка.

8. Евиденција за поништени, отповикани визи, визи кои се продолжени, визи на кои им е скратена нивната важност, како и на уништени визи налепници, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,

- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид, број и рок на важење на патна исправа,
- вид и број на визата која е поништена, отповикана или продолжена,
- дипломатско-конзуларно претставништво каде е издадена визата,
- причини за поништување, односно отповикување или продолжување на визата,
- вид и број на новата виза и
- забелешка.

9. Евиденција за издадени пасоши за странци и патни исправи за лица без државјанство, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- матичен број за странец,
- живеалиште/престојувалиште во Република Северна Македонија,
- причина за издавање на пасош,
- вид и број на издадениот пасош,
- рок на важење на патна исправа и
- забелешка.

10. Евиденција за одбиени барања за издавање на пасоши за странци и патни исправи за лица без државјанство кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- државјанство,
- живеалиште/престојувалиште, односно адреса на станот,
- законски основ според кој барањето е одбиено,
- датум на поднесување на жалба,
- исход од жалбата,
- датум на поднесување на тужба,
- исход од тужбата и
- забелешка.

11. Евиденција за пријавени исчезнати, изгубени, украдени или на друг начин отуѓени патни и други исправи, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- причина за престој во Република Северна Македонија,
- вид и број на исчезнатата патна исправа,
- начин на утврдување на идентитет и
- забелешка.

12. Евиденција за странци сместени во Прифатниот центар, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на документ за идентификација,
- причина за сместување и
- забелешка.

13. Евиденција за изречени мерки кон странци и странци кои се протерани од Република Северна Македонија, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на патна исправа,
- причини за престој во Република Северна Македонија,
- законски основ,
- рок во кој странецот е должен да ја напушти Република Северна Македонија,
- време за кое му е забрането влегување во Република Северна Македонија и
- забелешка.

14. Евиденција на странци на кои им е откажан краткорочниот престој во Република Северна Македонија, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме на странецот,
- датум на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на патна исправа,
- рок на важење на патна исправа,
- причина за откажување на краткорочниот престој,
- рок за доброволно напуштање на Република Северна Македонија,
- рок за забрана за повторно влегување во Република Северна Македонија и
- забелешка.

15. Евиденција на странци на кои им е одземен привремениот/постојаниот престој во Република Северна Македонија, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- број на патна исправа,
- рок на важење на патна исправа,
- матичен број за странец,
- причина за престој во Република Северна Македонија,

- законски основ за одземање на престојот,
- рок на напуштање,
- забрана и
- забелешка.

16. Евиденција на странци на кои им е издадено решение за враќање, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме,
- датум, место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на патна исправа,
- причини за престој во Република Северна Македонија,
- законски основ за враќање,
- рок во кој странецот е должен да ја напушти Република Северна Македонија,
- време за кое му е забрането влегување во Република Северна Македонија и
- забелешка.

17. Евиденција на странци на кои им е одбиен влез во државата, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- датум,
- име и презиме,
- датум, место и држава на раѓање,
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патна исправа,
- причина за одбивање на влез и
- забелешка.

18. Евиденција на странци на кои се земени отпечатоци од прсти кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- име и презиме на странецот,
- датум, место и држава на раѓање,
- пол,
- вид, број, датум, место на издавање и рок на важење на патната исправа,
- причина за земање на отпечатоци од прсти и
- забелешка.

19. Евиденции кои ги водат правните и физичките лица кои даваат услуги на сместување на странци со наплата, кој се води во форма на регистри и ги содржат следниве рубрики:

- реден број,
- име и презиме,
- датум на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- државјанство,
- вид и број на патна исправа,
- датум на пријавување и
- датум на одјавување.

(2) Министерството за надворешни работи води евиденција за:

- поднесени барања за издавање на визи издадени, поништени и отповикани визи и уништени визни налепници кои ги содржат податоците утврдени во членот 49 од овој закон,
- издадени патни листови за странци во кои се содржани следниве податоци: презиме, име, пол, државјанство, датум на раѓање, место на раѓање, живеалиште и адреса, единствен матичен број, датум на издавање, орган кој го издава, важност, вид, код и број на патен лист за странец,
- издадени дипломатски службени, конзуларни или специјални лични карти, која содржи податоци носителот на личната карта и тоа име и презиме, пол, ден, месец и година на раѓање, место на раѓање, вид и број на патна исправа, функција, адреса на станот и назив на странското дипломатско или конзуларното претставништво, односно меѓународната организација и
- склучени договори со надворешни даватели на услуги за визи и издадени акредитации на трговски посредници за визи ги содржи следниве податоци: број и датум на склучен договор со надворешен давател на услуги за визи, рок на важност на договорот, име презиме и функција на потписниците на договорот, назив и седиште на странското правно лице надворешен давател на услуги за визи, односно трговскиот посредник, број и датум на издадена лиценца, назив на дипломатско-конзуларното претставништво на Република Северна Македонија во кое трговскиот посредник ќе ги доставува поднесените барања за визи, име и презиме, датум на раѓање, број на пасош и државјанство на претставникот на трговскиот посредник овластен за поднесување на барања за визи, времетраењето на акредитацијата, име презиме и функција на потписникот на акредитацијата.

(3) Министерството за внатрешни работи и Министерството за надворешни работи имаат пристап до евиденциите кои се водат од нивна страна, на начин утврден со подзаконски пропис.

(4) Податоците од евиденциите за одобрен привремен престој и одбиени барања за негово одобрување се чуваат пет години по истекот на важноста на одобриениот привремен престој, односно од поднесеното барање.

(5) Податоците од евиденциите за одобрен постојан престој и одбиени барања за негово одобрување се чуваат десет години од престанокот на постојаниот престој, односно од поднесеното барање.

(6) Податоците од евиденциите за пријавено престојувалиште/живеалиште се чуваат пет години од одјавувањето, односно по истекот на пријавата за престојувалиште, односно живеалиште.

(7) Податоците од евиденциите за краткорочен престој се чуваат пет години од одјавувањето, односно по истекот на рокот за краткорочен престој.

(8) Податоците од евиденциите за поништени, отповикани визи, визи кои се продолжени, визи на кои им е скратена нивната важност, како и на уништени визи налепници, се чуваат пет години од извршеното поништување, отповикување, продолжување, односно скратување на нивната важност.

(9) Податоците од евиденциите за поднесени барања и издадени визи на граничен премин се чуваат пет години од денот на нивното издавање.

(10) Податоците од евиденциите за издадените, односно одбиените барања за издавање на патни и други исправи се чуваат десет години од нивното издавање.

(11) Податоците од евиденциите за пријавени исчезнати, изгубени, украдени или на друг начин отуѓени патни и други исправи се чуваат две години од нивното пријавување за исчезнати, изгубени, украдени или на друг начин отуѓени.

(12) Податоците за изречени мерки (безбедносни и заштитни мерки, откажување краткорочен престој, одземање привремен или постојан престој, решение за враќање, протерување, одбивање влез) се чуваат пет години од истекот на рокот за кој била изречена мерката.

(13) Податоците од евиденциите за странци сместени во Прифатниот центар се чуваат пет години од престанокот на нивниот престој во Прифатниот центар.

Член 195

Државни органи можат да ги користат податоците од евиденциите од членот 194 од овој закон доколку за тоа имаат правен интерес, за што одлучува Министерството за внатрешни работи, односно Министерството за надворешни работи.

Член 197

(1) Министерот за внатрешни работи во согласност со министерот за надворешни работи ќе донесе подзаконски прописи за:

- начинот на издавање на патни и други исправи за странец,
- начинот на пријавување на исчезнати, изгубени, украдени или друго отуѓување на патни и други исправи на странец,
- формата и содржината на образецот на патната и на друга исправа за странец, како и на образецот на барањето за нивно издавање и
- начинот на водење на евиденција и користење на податоците од евиденцијата за издадени патни и други исправи на странец.

Член 198

Министерот за труд и социјална политика ќе донесе подзаконски пропис за начинот на издавање на мислењето од членот 83 став (2) од овој закон.

Член 199

(1) Министерот за надворешни работи во согласност со министерот за внатрешни работи, ќе донесе подзаконски прописи за:

- начинот на издавање визи за странци, поништување и отповикување на визи, продолжување, скратување на нивната важност, како и уништување на визната налепница и
- формата и содржината на образецот на визната налепница, образецот за поднесување на барање за издавање виза, образецот за издавање виза во случај кога патната исправа не е признаена од страна на Република Северна Македонија, како и на образецот за одбивање, поништување и отповикување на визата.

(2) Министерот за надворешни работи ќе донесе подзаконски прописи за:

- начинот на водење евиденција и користење на податоците од евиденциите од членот 194 став (2) од овој закон,
- формата и содржина на образецот на акредитацијата за соработка со трговски посредници,
- начинот на избор на надворешен давател на услуги,
- начинот на постапување и дистрибуирање на обрасците за визи и
- начинот на работа и функционирање на Н-ВИС.

(3) Министерството за надворешни работи, согласно со членот 166 став (1) алинеја 1 од овој закон, објавува Листа на пасоши и други патни документи издадени, согласно

меѓународните стандарди, а кои се издадени од држави и меѓународни организации кои се признаени и прифатени од страна на Република Северна Македонија или од специјални административни региони и субјекти и територијални власти кои не се признаени како држави.

(4) Министерот за надворешни работи согласно со членот 166 став (1) алинеја 2 од овој закон објавува Листа на пасоши или други патни документи издадени од држави и меѓународни организации или од специјални административни региони и субјекти и територијални власти кои не се признаени како држави, а чии патни документи не се признаени и прифатени од страна на Република Северна Македонија.

(5) Владата на Република Северна Македонија на предлог на Министерството за надворешни работи, во соработка со Министерството за внатрешни работи, согласно со членот 25 став (2) од овој закон, донесува Листа на држави од чишто државјани се бара да поседуваат аеродромска транзитна виза кога поминуваат меѓународна транзитна зона на аеродромите во Република Северна Македонија (Виза А).

(6) Владата на Република Северна Македонија, на предлог на Министерството за надворешни работи донесува уредба за определување на држави чии државјани мора да поседуваат виза кога ја преминуваат границата на Република Северна Македонија и на оние држави чии државјани се изземени од таа обврска (Визен режим на Република Северна Македонија).

Надлежни органи за обработка и користење
на податоци од Базата
Член 202

(1) Обработка на податоци од Базата вршат следниве надлежни органи:

- 1) Министерството за внатрешни работи;
- 2) Министерството за надворешни работи;
- 3) Министерството за труд и социјална политика и
- 4) Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија.

(2) Податоците од Базата можат да се даваат на користење на Државниот завод за статистика за нивна обработка согласно со закон.

Прекршоци
Член 213

(1) Глоба за прекршок во износ од 50 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 50 до 2.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 250 до 6.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 250 до 10.000 евра во денарска противвредност за големи трговци, ќе му се изрече на правното лице, ако:

- 1) на територијата на Република Северна Македонија донесе или одбие да одведе странец кој нема валидна патна исправа или друг документ пропишан за преминување на државната граница, валидна виза или дозвола за престој, доколку се потребни или одбие да ги сноси трошоците на неговото враќање, привремено задржување и присилно отстранување (член 16);
- 2) задржи исправа на странец во залог заради ненамирени обврски или остварување на друга корист или право (член 181 став (3));
- 3) не го пријави во пропишаниот рок приемот на странецот на лекување за кого ќе се утврди дека болеста претставува опасност за јавното здравје (член 189);
- 4) не го пријави престојот на странецот во пропишаниот рок (член 190 став (1));
- 5) не води или неуредно ја води евиденцијата за странци или ако не ја чува три години од денот на последното евидентирано престојување (член 191 ставови (1) и (2)) и

6) не им овозможи на овластените службени лица на Министерството за внатрешни работи да извршат увид во евиденцијата за странци (член 191 став (4)).

(2) На правното лице од ставот (1) точка 1 на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност, согласно со Законот за прекршоците.

(3) Глоба во износ од 200 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член.